

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXVIII. Refert singulares, quas ei Dominus præstitit gratias, & quomodo ei prima vice apparuerit; simul declarat, quid sit visio imaginaria: nec non magnos effectus, & signa, quæ ipsa cum à Deo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

maiores mihi opem tulerit, bene mihi pluribus in rebus consulendo, etiam fecerat viuus: sæpè namque eum vidi maxima gloria circumfusum. Cum primum se mihi spectandum daret, dixit, beatam & felicem esse penitentiam, quæ tam amplo remunerata sit præmio; & alia complura. Vno autem antequam vita excederet anno, absens licet, mihi apparuit; Ego autem illum breui demoriturum sciens, id ei significavi, esto aliquot leucis hinc distaret. Cum vero spiritum iam Deo redderet, apprensus mihi dixit, se iam ad requiem abire: ego autem id non credens alijs nonnullis id narrabam: & ecce, octiduo post nuntiatum est, illum iam mortuum esse, vel, vt melius loquar, incepisse in æternum viuere. Hæc igitur vitæ aspectus & rigor, tam luculentum gloriæ præmium recepit; quæ ille iam perfruens, magis ac sæpius me consolari videtur, quam dum inter mortales mortaliter ageret. Quodam tempore mihi Dominus dixit, nihil omnino homines in eius nomine, à se petituros, quod non essent impetraturi: & sane multa quæ ego illi, vt à Domino præfens peteret, commendavi, adimpleta vidi. Sit autem Dominus in æternum benedictus, Amen.

Sed, quam multis equidem hic vsa sum verbis, ad R. V^{ram} excitandam, vt, quidquid huius vitæ est, nihili faceret, quasi id ipse nescires, & non iam firmiter proposuisses omnia deferere, & opere ipsum etiam præfisses. Tantam porro in mundo perditionem, & corruptionem video, vt, esto hæc dicendo non proficiam, quàm quod me hæc scribendo defatigem, hoc tamen ipsum mihi recreationi sit; nam quidquid hic dico, cõtra me ipsam est. Ignoscat mihi Dominus, quidquid hac in re cõtra ipsum deliqui, ignoscat mihi quoque R. V^{ra}, quod sine vlla necessitate & præter propositum illi molesta sim. videor quippè velle, vt ipsa luat, & præuentiam agat pro omni eo, quod hic ego deliqui.

CAPVT XXVIII.

REFERT SINGVLARES, QVAS EI DOMINVS PRAESTITIT
gratias, & quomodo ei prima vice apparuerit, simul declarat, quid sit visio imaginaria; necnon magnos effectus, & signa, quæ ipsa cum à Deo venit, post se relinquit, describit. Caput hoc utile cumprimis est, & notabile.

VT ergo ad propositum redeã, multos in illa quam dixi visione dies hæsi, vt pote quæ valdè continua fuit, tantumque mihi illa profuit, vt ab oratione non discederem; immò omnia quæ agebam, sic facere allaborarem, vt non displicerem ei, quem eorum testem & inspectorem esse tam apertè videbam: & esto subinde apud memet ipsa timerè, quod tam

Z 3 multa

S.
Heresia

Opera
N. V.
186

Quam
Domino
sit gratia,
quod in
nomine
Sanctorum
inuocetur.

*Dominus
Iesus suas
ei manus
ostendit.*

multa mihi in dies dicerentur, timor tamen hic diuturnus non erat, quod me Dominus securā redderet. Cum ergo quadā die in oratione veritate placuit Domino suas dumtaxat manus mihi ostendere, quæ sanè tam excellentis pulchritudinis erant, vt eam verbis satis exprimere non possem. Vnde capi metuere: omnis quippe nouitas semper me initio valde timorē dā & pauidam reddit, quamcunq; demum supernaturalem gratiam mihi Dñs præstet. Paucis post diebus, vidi quoq; diuinam eius faciem, cuius aspectus planè me, vt quidem mihi videtur, absorbit. Intelligere nō poteram, cur se Dñs, quasi per partes, & paulatim magis ac magis ostenderet, cum postea gratiam mihi facturus esset, vt eum totum viderem; quoadusque postea intellexi, Dominum in eo se naturali meæ imbecillitate conformasse & adaptasse. Sit ipse in æternum benedictus: nam tam abjectum & vile subiectum, tantam gloriam simul se exercentem ferre nō potuisset; & Dñs, vt pote qui id benè nouerat, pro sua bonitate id ita disposuit. Videbor fortassè R. Vestra magno, ad manus & faciem ita formosam aspiciendam, robore opus non habuisse: sed nouerit oportet, corporum gloriosa ita pulchra esse, tantamq; vnde quaq; gloriā spirare, vt rei talis supernaturalis: & ita eminenter pulchræ aspectus hominē velut extra se rapiat, & velut dementem reddat: hinc fiebat, vt ita timerem, vt præ timore turbarer & consternerer; etsi paulò post planè securā redderet & certā eiusmodi in me sentirem effectus, vt omnis mox timor abscederet.

*Corporum
Beatorum
pulchritudo.*

*Dominus
totum ei se
videndum
exhibet.*

Quodam die S. Paulo Apostolo sacro, dū Missam audire, sacratissima illa Christi Dñi humanitas, totā se mihi videntem exhibuit ea profectim in forma, quæ è sepulchro gloriosus resurgens depingi solet, talem pulchritudinem & Maiestatem præferens, qualē tūc in particulari R. Vestra descripsi, dū id mihi exactè iniungeret: q̄ sanè satis mihi græce fuit, nec enim quis id dicere potest, nisi magnā sibi pœnam inforat: porro tunc id potui optimè & clarissimè descripsi; quædbrem necesse non est hoc locū q̄ aliàs dicta sunt, repeterere: hoc solū dico, q̄ esto in cælo non aliud oculorū oblectamentum foret, q̄ summa glorioforum corporum pulchritudo, nimis quā magna ea gloria sit, præsertim ipsam humanitatem Saluatoris nostri Iesu Christi videre: Locū hoc habet quoq; etiā cum se Maiestatis eius hic in terra, non nisi secundū imbecillitatis nostræ capacitatem, spectandā dat: quid ergo erit in cælo, vbi tanto bono simul & semel frui poterit? Sed licet visio hæc imaginaria sit, nunquā tamen corporeis eū oculis intuita sum, vt nec vllam aliā, sed dūtaxat oculis anime. Qui verò maxime harum rerum peritiam habent, quam ego, dicunt visionē de qua antea locuta sum, perfectiorē esse hac, & hanc perfectiorē esse ijs, q̄ corporeis oculis videntur: tradunt enim hoc visionū genus, inter visiones in hūmānis oculis plus illusionib⁹ diabolicis obnoxiiū: quanquā id tunc quidē mihi peritiam

*Magna in
cælo gloria
vel corpora
in gloria
sa videre.*

audere nō poterā; sed volebam quā maximē, vt, quoniā huiusmodi mihi gratia fiebat, corporeis eā oculis possē intueri, ne Confessarius mihi diceret, oculos meos fascino detineri & illudi. Quin imō, cū illa iā praterisset, quādam incidēbat mihi cogitatio (& quidē statim, statim) nū forte oculi mei delati fuissent, & me torquebat & angebat, q̄ id Confessario meo significassem, me cū cogitans an nō fortalsē eum decepissem. Erat itaq; hoc nōna lachrymarū ac doloris materia; quare me ad eum cōferebam, & doloris mei occasionē narrabam. Rogabat is me, an id tantum mihi ita videretur, an vero dato studio ipsum decipere voluissē. Ego sincerē ei, q̄ à parte rei erat, dicebā: nā, meo iudicio, non mentiebar, neu mentiri voluerā; imō, ne quidem, p̄pter omnia quę in mundo sunt, vnū pro alio narraſsem. Nouerat hoc ipse, itaq; me ad quietem reducere conabatur. Ita etiā à parte mea mihi graue & permolestum erat, cum id genus nugis, ipsum adire; planē vt nesciam, quomodo suggerere mihi diabolus potuisset, ipsum vt fingerem, quo me ipsa excruciare & torquerem: sed Dñs ipse in hac gratia mihi præstāda, & veritate hac declaranda, ita festinabat, vt quātocyus hæc à me anxietas, & scrupulus an hoc nō nisi mera oculorum illusio esset, abscederet; ac meum ipsa stuporem ac simplicitatem postea nimis quā aperte perspexi. Nā etiā ad multos annos mecum ipsa imaginando cogitāte, quomodo rē tam speciosam effingerē, hoc tamen facere penitus nec possem, nec scirem; longē quippe ea excedit omne id q̄ hic imaginatione cogitandoue potest effingi, imō etiā solus eius candor & splendor: neq; enim splendor est, qui visum p̄stringat; sed suavis quidam cādor, & infusus splendor, qui oculos visumq; maximopere recreet, nō fatiget; vti est & claritas, q̄ ad tam diuinam! hanc pulchritudinē spe & adādam accedit. Est autē lumen, ita diuersum ab eo q̄ hic in terra videtur, vt ipsa solis claritas quam omnes videmus, cum claritate & lumine q̄ hic visui representatur, comparata, ita obscura & obfusca videatur: vt ne oculos suos quidē, ad eā vidēdam, quis semel aperire dignaretur. Perinde namq; est, ac si hinc, aquam limpidissimam, in fundo crystallino, solaris radijs; repercusso, fluitantem cernerēs; & huic aliam valdē turbidam, in tēpore nubilo, & preterea per sordidam terrę superficiem currentem- opponeres. Non quod hicaliquis se sol ostendat, aut lumen ipsum sicuti lumen solare sit; verum tamen hoc naturale quoddam videtur esse lumen, & aliud illud non nisi factitium atque adumbratum. Lumen scilicet est, quod noctem & obscuritatem non habet; sed quia semper lumen est, hinc nihil est quod ipsum queat impedire aut obfuscare. Denique id tale est, vt quantumlibet acuto, & præstanti quis ingenio esset, toto tamen vitę suę tempore imaginando concipere non posset, quomodo id sit: Deus tamen id tam repente & subito ostendit, vt, etiā ei cernendo oculos aperit

S. M. mirō
affligeba-
tur, cum
Confessa-
rio suus
aperiret
visiones.

Deseri-
ptio lumi-
nis & splē-
doris Do-
mini cum
alicut ap-
paret.

Quam
pante tantē
hoc appa-
reat.

S.
heresia

Opera

N. M.

186

aperire necesse foret, illis aperiendis homini ne quidem tempus offerretur, sed scilicet de repente id affulget. Verum non plus refert, aperiatur illi sine, an clausi, cum id nos Dominus videre voluerit, velimus nolimus id videre debemus. Nulla est distractio, quæ ei impediendo sufficiat; nulla potentia quæ resistat; nulla etiam diligentia ac sollicitudo, quæ ad hoc habendum par sit. Hac ipsa satis reapse experta sum, uti postea declarabo.

Iam verò declarare velim, quo se Dominus modo in hæc visionibus spectandum det: non dico me ostensuram, qua ratione in interioribus sensu, tam vehemens ac forte lumen, & in intellectu tam clara imago, verè ipse illic præsens adesse videatur, possit cõstitui: hæc namque ad videndum doctos spectat tractatio. Et noluit mihi Dominus modum, quo id fiat, declarare; adhuc ad eam ipsa ignara, tanquam obtusi ingenij sum, ut hæc id intelligere non potuerim, quantumlibet id mihi alij exponere sum conati. Certum autem id est, quamvis R. V^{ta} me felici & acuto esse ingenio opinetur, stupido tamen & obtuso me esse: nam quæ admodum multas rebus experta iam sum, ipsum non aliud aut plus comprehendit, quam quod (vri dici vulgò solet) ei comedendum præberetur. Qui mihi à confessionibus erat, subinde meas mirabatur ignoratias, nec vnquam velis aperiebat, vel ego scire cupiebam, quo Deus hoc vel illud modo fecisset, aut hoc illud esse potuerit: nec etiam id vnquam interrogavi, elio supra dixisse memini, iam à multis annis cum viris doctissimis agere consuevissem. Hoc porro rogabam, num, quid peccatum esset, nec ne, aut reliquo aliud mihi opus non erat, quam cogitare, Deum omnia conosci diisse; ac videbam, me nullam admirandi, ac magnam eius magnificentiam ac laudandi occasionem habere; immò ad deuotionem potius me mouebant res difficiles & sublimes, & quo illæ erant sublimiores, eo mouebamur magis. Dicam ergo, quod re ipsa, & per experientiam vidi; sed quo id Dominus modo faciat. Reu. Vestra melius exponet, & simul quid quid obsecrum erit, & ipsa explicare non potero, apertius declarabit. Nonnulli quidem è rebus videbatur mihi id, quod videbam, imago quædam esse; sed ex alijs multis rebus, non imago quædam, sed ipsemet Christus esse videbatur: idque colligebam è claritate, in qua is se mihi ostendere dignabatur. Nonnunquam ita in confuso id fiebat, ut non nisi imago mihi videretur; non tamè talis, quales sunt in mundo expressiones hominum in tabula, quantumlibet eæ perfectæ sint; esto viderim per multas quas suum archetypum egregiè referebant. Stultum quippè est, putare, quædam inter vtrumque hoc imaginum genus similitudinem dari posse: parum enim inter vtramque est differentia, quanta inter hominem viuum & spiritantem est & illius picturam: nam quantumuis scitè & ad viuum quæ

*Exponere
conatur
quomodo
hæc visio
sibi facta
sit:*

depictus sit. ita tamen propè ad naturam ipsam accedere non potest, quin ad oculum tandem pateat, nō esse nisi quid mortuum & vita destitutum. Sed, esto hoc hic ad propositū mirè faciat, ei tamen diutius inharere nō la. Non dico autem, id similitudinem quādam esse (quia similitudines nunquam ita exactè per omnia respondent) sed ipsissimam veritatem: quia tanta est inter hanc & reliquas imagines differentia, quanta inter quid viuum & quid depictum: nam si imago est, est imago viuā; non homo mortuus, sed ipsemet Christus viuus, atque satis ostendit, hominem se simul esse ac Deum, non qualis in sepulchro iacebat, sed qualis iam resuscitatus inde surrexit. Et aliquando tanta apparet cum maiestate, vt dubitare nemo possit, quin ipsemet Dominus sit, præsertim post Sacram Communionem: scimus quippe iam tunc indubitanter, illic cum præsentem adesse, ita namque nos fides docet. Ita porro se huius domicilij Dominum esse ostendit, vt anima profusus annihilata, in Christum se absorberi & consumi quodammodo videat. Vtinam vero, mi Iesu, indicare verbis possim, quanta sum maiestate te spectandum præbeas, & quam ymensi orbis terrarum, cælorum & aliorum mille mundorum, & infinitorum mundorum ac cælorum quos creare posses, Dominum te esse ostendas: quos omnes anima, pro maiestate quidem qua te videndum das, indignos & nihil profusus esse intelligit, vt tu illorum Dominus sis & dicas. Hic quoque clarè apparet, mi Iesu, quam exigua & eneruis diabolorum omnium sit potentia, si cum tua conferatur, & quomodo, qui te amicum habet, vniuersam tartari vim & nequitiam possit proterere. Hinc quoque colligitur, quam merito cacodæmones, te ad limbam patrum descendente, metuerint, & mille alios infernos profundiores optarint in quos se abderent, ne tantam maiestatem coram aspicerent: ac simul ipsa video, declarare te animæ velle quam magna sit sacratissima illa humanitas, diuinitati coniuncta, & quanta eius potentia. Hic item apparet, quid erit, in iudicij extremi die hanc Regis huius Maiestatem, eiusque erga damnatos & reprobos seueritatem intueri. Hic quoque vera est humilitas, quam in anima relinquit, quod scilicet suam ipsa miseriam intueatur: nam non potest eam non intueri. Hic denique confusio, & verus de commissis peccatis dolor, ac pœnitentia: nam, quamuis amicè se animæ à Domino haberi videat, vbi se tamen ab eo abscondat nescit; atque inde est, quod tota annihilatur. Dico itaque, hoc visionum genus, cum scilicet Dominus insignem quādam magnitudinis & maiestatis suæ partem animæ ostendere vult, tam esse efficacem, vt mihi profusus impossibile videatur, creaturam aliquam (nisi eam Dominus valdè supernaturaliter, scilicet per raptum quendam & extasin, in quo nimirum visus diuinæ illius præsentis visionem per eiusdem fruitionem amittat, adiuuare vellet)

Quomodo
ei Domi-
nus appare-
ret. Et quam
maiestatis

S.
Heresia

Opera

N. VI

181

S. M. Teresa Opera.

A 2

hoc

hoc ferre posse. Verum quidem est, animam postea eius obliuisci: ac maiestas illa & pulchritudo ita illi impressa manent, prorsus ut impossibile sit eam illius obliuisci, nisi forte tunc cum eam Dominus in quadam ariditate, solitudine & desolatione, de qua loquar infra, videri cupit: nam tunc etiam Dei ipsius videtur obliuisci. Alio qui manet hic quasi tota alia, & semper in Deum absorpta: imò verò vitius quidam amor ei de nouo comunicari videtur, & quidē (vt mihi videtur) in aliquo quodam gradu: nā quamuis superior illa visio, quæ sine imagine (vt dixi) representat, sublimior sit, vt tamen illius memoria exinde sita imbecillitati conformis maneat, quò sic cogitationem ab illa occupatam vbique circumferamus, hinc magnum quid est, vt tam diu presentia bene representata, & in imaginatione insculpta maneat: inde est, quod duplex illud visionum genus semper simul veniat: reuera ita fit; animæ namque oculis sanctissimæ humanitatis excelsa, pulchritudo, & gloria videtur; & per alium illum modum, quem nobis declaratur, Deum esse, ipsumque potentem esse, omnia possidē, omnia imperare, omnia gubernare, omnia deniq; amore suo adimplere: autem visio permagni faciendæ est, & (vt mihi quidem videtur) nullatenus innoxia est periculo; ex effectibus quippe colligi potest, nihil omnino diabolus posse. Ter quaterue (quantum memini) ipsum Saluatorem istū hoc ille modo mihi representare voluit, in falsa ac mendaci representatione, formam quidem carnalem tunc assumit, at gloriam illā, quam hanc sequitur, cū à Deo visio hæc venit, imitari nequit: factas has representationes, vt veram visionem quæ anima habuit, delirata ipsa ita illis resistit, itaq; turbatur, & nauis abunda fit & in quieta, vt quæ antea habebat, deuotionem & suauitatis gustum amittat, itaq; sine oratione maneat. Hoc mihi ter aut quater in principio, incerta contigit. Ea porro inter vtrumq; differentia est, vt eū etiā qui oratione quietis dumtaxat habebit, facillè id ex effectibus, quos ipsa dū de in locutionibus agerem, persecuta sum, putē posse intelligere. Res est euidentis & manifesta, & nisi anima spontē & vltro decipi velit & illi vix fieri posse puto, vt, si in humilitate & simplicitate ambulat, à dæmone decipiatur. Nam qui veram aliquam à Deo visionē habuit, id ferè statim & quamprimum percipit: esto enim hæc à suauitate & consolatione accipiat, eam tamen anima, quam citissimè à se abijcit: quin & suauitatem quam dæmon dat, longè, meo iudicio, alia esse debet, ut potè quæ puri ac casti amoris signa det. Vnde statim is se prodit, & ostendit quod ad eò vt ei qui aliquam habet experientiam, nullum dæmon, vt multo deum videtur, irrogaturus sit damnum. Vt autem hæc visio non illa ratio sit, prorsus est impossibile, & nullam verisimilitudinis habet.

*Ter enim
aut quater
diabolus
per falsam
representationem
Christi
decipere
conatus
est.*

*Descriptio
gustus quæ
diabolus
dat.*

...sola manus vnius pulchritudo & candor, omnem imaginationē no-
 ...longē excedit. Adhęc, quomodo in momento coram nobis & prę-
 ...videre possimus illa, quorum nullā omnino habemus memoriā, &
 ...quibus nunquam cogitauimus, & ad quę per imaginationem conci-
 ...do longo nobis opus esset tempore? hoc quippe longē, vti dixi, al-
 ...ascendit, quām quod hic comprehendere possumus: adeo vt hoc im-
 ...possibile sit; & vtrum hic aliquid possumus, patet etiā ex eo quod mox di-
 ...sum. Si enim id per intellectum repręsentaretur (vt omittam quod
 ...magis villas nō faceret operationes, quas ille facit, imo nullam profus)
 ...perinde esset, atque aliquis qui dormire quidem veller, sed tamen adhuc
 ...manet, eo quod ei somnus nondum aduenerit; sed si eum vel necessi-
 ...tas, vel capitis grauedo ad somnū inuiter (vt quidem & ipse cupit) spōn-
 ...in somnum incidit: alioqui, esto ipse ad hoc connitatur, aliquid quidē
 ...facere putabit; si tamen sopor verus non sit, ipsum ille nec reficit, nec
 ...comfortat, quin imō illud nonnunquam adhuc inanius reddit. Ita
 ...quoque ex parte hic fit; vt scilicet anima inanis & vacua maneat, minimē
 ...nutriatur, aut corroboretur, sed ē contra defatigetur ac fastidio
 ...laboret; sed ex eo quod dico, vix verbis exprimi queat, quantum boni v-
 ...que sequatur, vt etiā corpus inde reddatur salubrius, & vegetius
 ...maneat.

Hoc ergo argumentū, vti & alia id genus, opponebam, me à damo-
 ...illi & fascino (quod sane per frequenter mihi obiebat) dicen-
 ...bus, nec non similitudines quasdam, prout poteram, & prout eas mihi
 ...Dominus suggereret, adferebam: sed parum per hęc omnia euincere po-
 ...nam quod hoc in oppido multi viri Sancti essent, quibus ego col-
 ...nisi mera corruptio erā & putredo, quos Deus tamen per hanc viā
 ...conducebat, statim ipsi mali quid dē me suspicabatur; & peccata mea
 ...causa fuisset, vt hęc de me fama & suspicio, velut in orbem, ab
 ...ad alium, obambulare; ita vt, esto id nemini pręterquam Confessa-
 ...meo soli, aut ijs quibus id ipse me declarare iubebat, aperirem, omni-
 ...tamen passim res hęc innoresceret. Inter alia semel ijs dixi, si, qui de
 ...hoc dicebant, mihi iamiam ab alloquio cuiuspiam, quē optimē nos-
 ...venienti dixissent, hunc ipsum non esse reuera illum quem putarem,
 ...id mihi dixerat ita videri, & hoc ipsis sole meridiano clarius esse, me
 ...haud dubiē potius credituram fuisse, quam id quod videram: at si hic
 ...pręterea quędam mihi monilia, velut amoris sui pignora, in
 ...consignasset, quę ante non habuissem, meque iam diuitem vi-
 ...cum antē paupercula fuisset, non posse me id, tamen forte
 ...credere. Addebam autem, hęc me monilia etiamnum posse
 ...quę: quorū enim me nouerant, ad oculum videbant, animam

Aa 2 meam

S. heresia

Opera

N. VI

183

Boni esse
 Aus vera
 visionis

...

meam penitus immutatam esse: vt taceam! idem quoque mei Confessarij de me fuisse iudicium. Hæc quippe mei muratio omnibus in rebus manifesta & euidentis erat, vt omnium in oculos passim incurreret. Dicebam namque, cum initio ita improba & peccatis assueta fuisset, credere planè non posse, dæmonem, si hoc ad me decipiendam, & peccata in tarrara deturbandam, faceret, tam contrarium ad hoc medium viam vsurpaturum, vti erat, meas à me imperfectiones auferre, & eorum loco virtutes, & robur spiritus suggerere; videbam namque sole meridiano clarius, me in momento, hisce rebus in planè alium hominem mutaram esse. Confessarius meus, qui (vti dixi) erat vir apprime sanctus, & Societate Iesu, idem, prout postea intellexi, respondebat: erat namque vir mirè discretus, magnæque humilitatis: hæc autem magna eius humilitas multarum mihi molestiarum causa fuit; esto enim orationi esset diuotissimus, & satis doctus, sibi ipsi tamen non confidebat, quod se minus per hanc viam non duceret: vnde ipse mea causa satis per omnem modum angebatur & torquebatur. Intellexi itaque, dictum illi quodquam esse, vt sibi à me caueret, ne à dæmone, si quid eorum quæ ei dicebam crederet, deciperetur: afferebant ei ad hoc aliorum exempla: quæ vt & alia omnia, maximopere me cruciabat; adè vt viderer, vt tantum inuenire non possem aliquem, qui mihi confitenti aures dare vellet, & omnes à me, velut profana fugerent: itaque in lachrymas tota relinquebar: sed Dei prouidentia ita eum permouit, vt me patienter ferret, & aures confitenti dare voluerit: erat quippe tam zelosus Dei seruus, vt causa nihil non tentasset: quare ipse mihi consuluit, ne Deum peccatis offenderem, nec ab ijs quæ mihi suggererat monitis & consilijs vultum vnguem desisterem; & hoc si facerem, non esse quod vererem, ne ipso desererem. Semper is me animabat & quietabat; nec non mandabat, vt nihil eorum quæ mihi accidebant, ipsum celarem: quod & exactè obseruabam. Dicebat autem, me, si hæc facerem, quamuis dæmonis esset illusio, nullum ab ea damnum accepturam esse, quin imò forte Dominus è malo, quod animæ meæ is intentare vellet, bonum ingerat liceret: vnde eam ipse omni qua poterat ratione perficere allaborabat. Ego vero, quia valde anxia & timida eram, ei in omnibus, quamuis imperfectè, obsequabar. Triennio & amplius, quo mihi, durantibus illis anxietatibus, confitenti aures dedit, satis molestiarum mea causa & peccatis passus est: nam in summis persecutionibus quas habui, & alijs plerumque in rebus, in quibus permittente Domino, sinistrè de me sentiebant & dicebant (in quarum plerisque innoxia eram) semper ad ipsum recurrebatur; vnde ipse nullà suà culpā, mea causa diuersimodè insimulabatur. Et sanè, nisi tantæ viri sanctitatis fuisset, & eum Dominus corroborasset,

*Confessarius
vius, illum
occasione
multas
molestias
perulit*

tantis molestijs & obloquijs perferendis impar fuisset: hinc quippe pro
 me respondere debebat ijs, qui me in interitum ruere censebant, eique
 fecus dicenti minimè credebant; illinc verò me securam reddere, & qua
 laborabam anxietatem & timorem, alio maiori timore mihi iniecto, si-
 mul etiam me quietando, dispellere. Nam post singulas visiones, maximè
 cum quid noui in ijs intercurreret, permittebat Dominus, vt magnis ti-
 moribus & anxietatibus angerer; quod haud dubiè inde procedebat,
 quod tot peccata committerem, & alias commisissem. Ipse autem quam
 cordialissimè & pijssimè me consolabatur: & si sibi ipse credere voluif-
 set, equidem non tam multa passa essem: dabat enim ei Deus, vt verita-
 tem in omnibus cognosceret; nam & Sacramentum ipsum, quantum cre-
 do, ei lucem suggererat. Serui Dei, quibus suspecta eram, sæpè mecum
 agebant; & quoniam ego quædam simpliciter & inconsideratè effutie-
 bam, hinc hæc ipsa secus quàm ego illa protuleram, interpretabantur.
 Egga horum vnum mirè afficiebar; multis quippe nominibus anima mea
 ei obligata erat, eratque magna vitæ sanctimoniam: vnde summopere me
 torquebat, quod ab ipso me viderem non intelligi; ipse autem de profe-
 cto meo valdè sollicitus erat, & vt Dominus me illuminare dignaretur:
 atque ita fiebat, vt quod (vti iam dixi) inaduerter & sine reflexione di-
 cebam, id ex humilitatis defectu proficisci arbitrantur; & mox vt ali-
 quam in me imperfectionem notabant (quæ sanè non pauca erant) quam-
 primum omnia mea vt mala interpretarentur. Proinde nonnulla me ro-
 gabant, ad quæ cum simpliciter & sine vlla reflexione responderem, sta-
 tim me putabant ipsos docere velle, meque ipsam vt doctam & versatam
 reputare. Quæ omnia mox ad Confessarium meum referebantur: nam
 reuera de bono & progressu meo illorum nemo non laborabat: ipse autè
 equam primum me obiurgabat. Et hoc satis diu durauit, vt multis ex parti-
 bus afflicta essem; verum gratijs, quas mihi Dominus faciebat, corrobora-
 ta, omnia peruiuebam. Hoc idèd refero, vt pateat quàm difficile, & mo-
 lestum sit, cum homo neminem habet, qui in hac via spiritus sit versatus:
 nisi enim suo me Dominus auxilio in tantum suffulisset, nescio profecto
 quid mihi futurum fuisset. Erant sanè nonnulla, quæ nimis quam satis e-
 rant ad me ad insaniam redigendam: imò subinde eo me redactam sensi,
 vt quid agerem penitus ignorarem, quam oculos meos ad Dominum
 sustollere: nam bonorù virorum contradictio, improba & imbecilli mu-
 lterculæ (qualis ego sum) vt meticulosæ, nihil (vt ita dicam) esse videtur;
 inter omnes tamen afflictiones ac molestias, quas in vita mea habui ma-
 ximas, hanc sanè reputo grauissimam: faxit Deus vt Maicstati eius aliquod
 hac in re obsequium præstiterim: certa quippe sum, eos, qui me condem-
 nabant, & aduersabantur, in signe hac in re ei obsequium præstitisse, om-
 nemque

Aa 3

S.
heresia

Opera

N. VI
186

Quomodo
timorem
eius Con-
fessarium
curaret.

Vndiq. S.
M. afflicta
fuit.

nemque hanc operam ad utilitatem & bonum meum assumpsisse & direxisse.

CAPUT XXIX.

MATERIAM QUAM CAEPIT, PROSEQVITVR, ET SINGVLARIS quasdam, quas à Deo accepit, gratias refert; & quid sibi Dominus, ad se fecerant reddendam, & sibi contradicentibus respondendum, dixerit.

AEQVO longius à proposita mihi via deflexi; decreueram quippe rationes tradere, è quibus colligi posset, visionem illam priorem imaginationem non esse; quomodo enim ipsi per operationem & consilium intellectus, ipsam Christi humanitatem nobis representare, & eximitatem eius pulchritudinem per imaginationem concipere possemus? multo sane tempore opus foret, etiam ad imaginandum aliquid quod ei aliquatenus assimileretur. Possumus quidem eam imaginationi nostræ obijcere & representare, & aliquamdiu in eam intuenti hæerere, figuramque quas habet & albedinem eius considerare, & hanc ipsam paulatim magis & magis perficere, hancque imaginem memoriæ consignare: quis enim hoc impediatur cum intellectu meo eam fabricare & formare possim. Verum in eo de quo hic agimus, hoc fieri prorsus nequit: sed, cum Dominus eam representare placuerit, eam nos necessariò intueri oportet, & sicut ipse volet, & quodcumque volet, ut in nostra manu non sit, quidquam de eo aut demere, aut ei addere, quantumlibet conitatur; aut, cum volumus, ipsum videre, aut cum nolumus, non videre: quin imò, statim & particulare aliquid videre cupimus, Christi visio amittitur. Duobus annis & medio duravit, quod hanc mihi Dominus gratiam ut plurimum præstitit; sed iam ab hinc triennio & amplius, illam mihi hoc modo, per aliam longè sublimiorem (uti fortasse infra dicam) valde cōtinuò abstinuit: & licet viderem quod me alloqueretur, & ego summam illā pulchritudinem, & qua suavitate verba illa ore illo pulcherrimo & diuino eloquatur (etsi interdum etiam rigorem præferat) considerarem; ac summo opere desiderarem scire qualis oculorum eius esset color, quæ eorum magnitudo, quod hoc alijs possem referre; nunquam tamen id videre merui, & quomodo cumque id coner, semper frustra sum; in eò, ipsa visio potius penitus mihi deperit. Interdum quidem, fateor, video, quod me blandè & amicè intueatur; sed aspectus hic tam est potens & efficax, ut eum anima perferre nequeat, tamque repentinus mox eum raptus sequitur, ut, quo ipso toto ea fruatur, pulchrum hunc aspectum amittat. A deo ut vellet & nolle locum hic prorsus non habeat, & liquido appareat, Dominum

Duobus annis & medio hanc ei gratiam Deus præstitit, & cur eam abstulerit.